

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	B&W-voorstel: DJ-2626855
Naam opsteller voorstel	: Esther Maes e.maes@weert.nl,	Zaaknummer: 2626838
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Verlenging Regionaal programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024.

Voorstel

Het Regionaal Programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid 2021-2024 (DJ1373749) te verlengen met 1 jaar tot en met 31 december 2025.

Inleiding

Het Regionaal Programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid voor de periode 2021 – 2024 (zie bijlage 1) is in alle colleges van de Midden-Limburgse gemeenten vastgesteld. In Weert op 17 november 2020.

In Midden-Limburg werken de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren, Roerdalen, Leudal, Nederweert, Weert en Roermond samen bij de aanpak laaggeletterdheid, verder in dit document aanpak basisvaardigheden genoemd. Verbetering van basisvaardigheden (taal, rekenen, digitaal) draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van inwoners en het is een voorwaarde om mee te kunnen doen.

De Wet educatie beroepsonderwijs (WEB) is het juridisch en financieel kader voor het beleid gericht op volwasseneneducatie en basisvaardigheden. Roermond is bij ministeriële regeling aangewezen als contactgemeente voor de regio volgens de WEB en ontvangt het budget voor het regionale programma.

Het ministerie van OCW heeft inmiddels een verkenning uitgevoerd met opties voor de toekomstige aanpak basisvaardigheden. Over de kaders en bijbehorende budgetten beslist het nieuwe kabinet. Om de huidige aanpak te continueren biedt het rijk voor 2025 budget om het fundament van de lopende aanpak na 2024 overeind te houden.

Om de voortgang van de aanpak en de continuïteit van het taalaanbod in de regio met bijbehorende programmacoördinatie te kunnen waarborgen, wordt het college voorgesteld om het huidige regionale programma met 1 jaar te verlengen tot en met 31 december 2025.

Doel(en)

Bereiken van laaggeletterde inwoners en hen motiveren om hun basisvaardigheden te verbeteren.

Resultaten

Versterking van de basisvaardigheden draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van de inwoner waardoor gezondheid en welzijn wordt verbeterd, armoede wordt bestreden, eenzaamheid wordt tegengegaan en participatie op de arbeidsmarkt en in de samenleving wordt vergroot.

In te vullen door het B&W secretariaat:☒ Akkoord☐ Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder☐ Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 24-09-2024

☐ Niet akkoord☐ Gewijzigde versie

Nummer: 6

De secretaris

Activiteiten

Inwoners met lage basisvaardigheden ontvangen een passend educatie- en ondersteuningsaanbod vanuit een integrale aanpak, over beleidsterreinen heen.

Argumenten

1.1 De huidige financiering door het rijk wordt voortgezet om de opbrengsten van de huidige aanpak te borgen.

Het landelijke programma 'Tel mee met Taal' heeft een looptijd tot en met 31 december 2024. Het ministerie heeft in de kamerbrief 'Verkenning aanpak basisvaardigheden volwassenen vanaf 2025' van 1 juli 2024 (zie bijlage 3) geschreven dat enkele concrete instrumenten uit de huidige aanpak geheel of gedeeltelijk worden voortgezet in 2025. Dit betreft de coördinatiemiddelen voor de regionale aanpak en de financiering van het educatieaanbod aan volwassenen via de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (de WEB-middelen). De WEB-middelen worden in ieder geval tot en met 2028 gehandhaafd.

1.2 Verlenging huidige programma heeft draagvlak onder deelnemende gemeenten en uitvoerende partijen.

De regio is goed op weg met het lopende programma. Hiermee zijn tot nu toe de volgende resultaten bereikt:

- De basis met betrekking tot het taalaanbod in onze regio is op orde;
- De afsluiting van een Taalakkoord met de stakeholders uit de regio;
- Alle Midden-Limburgse gemeenten hebben een lokaal uitvoeringsplan of een lokaal taalakkoord vastgesteld;
- De regionale werkgeversaanpak lage basisvaardigheden is tot stand gekomen;
- Jaarlijks wordt een regionale actie georganiseerd om de doelgroep te bereiken en te motiveren om aan de slag te gaan met het verbeteren van taal, rekenen en digitale vaardigheden.

Om nog meer inwoners met lage basisvaardigheden te bereiken en het taalaanbod te continueren is voortzetting van het programma in 2025 nodig.

1.3 De landelijke kaders voor 2025 e.v. zijn nog niet bekend

In genoemde kamerbrief wordt de kamer geïnformeerd over de uitkomsten van de verkenning basisvaardigheden volwassenen vanaf 2025. Het nieuwe kabinet besluit over de opvolging van de adviezen. Besluitvorming hierover wordt pas later dit jaar verwacht. Vanwege deze late besluitvorming zijn de kaders van het rijk onduidelijk om vóór 2025 een nieuw regionaal programma op te stellen.

1.4 Met de verlenging van het regionale programma wordt ook de regionale coördinatie hierop verlengd.

Regionale coördinatie draagt bij aan de effectiviteit en efficiëntie van het programma. In genoemde kamerbrief wordt aangegeven dat het Rijk voor 2025 ook middelen ter beschikking stelt voor de coördinatie op het regionale programma. Regionale coördinatie maakt het mogelijk om middelen en expertise optimaal te benutten. Door samenwerking tussen lokale organisaties, scholen bibliotheken en bedrijven kan het programma effectiever worden uitgevoerd. Met de aanwezige coördinatie op het huidige plan is ervaring en expertise opgebouwd. Door de coördinatie wordt het programma consistent voortgezet en verder geïmplementeerd in de regio waardoor de samenwerking tussen alle betrokken partijen wordt gecontinueerd. De functie van de regionale coördinator basisvaardigheden wordt met een jaar verlengd. Dit is besluit gemandateerd aan de manager cluster Ontwikkeling, werkeenheden Economie, Onderwijs en Regionale Arbeidsmarkt.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De definitieve bedragen voor de uitvoering van het programma zijn nog niet bekend.

De middelen voor de uitvoering van het Regionale programma komen enerzijds uit de SPUK Volwasseneneducatie en anderzijds uit de decentralisatie uitkering aanpak

Laaggeletterdheid Midden-Limburg. De hoogte van de decentralisatie uitkering wordt bekend gemaakt bij de septembercirculaire 2024. Het is wel duidelijk dat er middelen beschikbaar komen voor de coördinatie van de aanpak in 2025, maar de exacte hoogte is nog niet bekend.

1.2 De verplichting om met ingang van 2025 te komen tot een regionaal programma komt te vervallen

Regio's mogen vanaf 2025 e.v. wel een regionaal programma vaststellen. De vorm en inhoud is aan de regio zelf. In 2025 wordt dit verder onderzocht met de regio.

1.3 De besluitvorming over dit voorstel zal niet tegelijkertijd in alle gemeenten plaatsvinden

Aangezien het om een regionaal programma gaat, wordt de verlenging van het programma ter besluitvorming aan de colleges van de gemeenten Weert, Nederweert, Leudal, Echt-Susteren, Maasgouw en Roerdalen voorgelegd. Vooraf is daarom ambtelijke en bestuurlijke afstemming geweest over het voorstel. Hieruit zijn geen knelpunten naar voren gekomen waardoor de verwachting is dat de genoemde colleges tot eenzelfde besluitvorming komen.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Het (verlengde) programma voor 2025 wordt bekostigd vanuit twee kostenplaatsen. De verdeling is als volgt:

1. SPUK Volwasseneneducatie/Wet Educatie beroepsonderwijs (kostenplaats 60308)

Het WEB-budget is het financiële kader voor het formele en non-formele educatie aanbod. Het totale budget voor de regio Midden-Limburg bedraagt in 2024 € 947.845,00 en wordt jaarlijks geïndexeerd. De WEB-subsidiebedragen over 2025 zijn nog niet bekend, het Rijk publiceert deze bedragen jaarlijks medio november.

2. Decentralisatie-uitkering aanpak Laaggeletterdheid Midden-Limburg (kostenplaats 62308)

Ter ondersteuning van de regierol van gemeenten stelt het Rijk in periode 2021-2024 aanvullende middelen beschikbaar. In overeenstemming met het Uitvoeringsbesluit WEB ontvangt de contactgemeente jaarlijks budget voor de regio. In 2024 was dit een bedrag van € 142.145,00. De subsidiebedragen van de decentralisatie-uitkering voor 2025 zijn nog niet bekend. Wel is duidelijk dat deze naar beneden wordt bijgesteld. Het Rijk publiceert deze bedragen jaarlijks in de septembercirculaire. Vanaf 2025 zal in ieder geval de regionale coördinatie vanuit dit budget bekostigd worden. De verwachting is dat hiervoor voldoende budget beschikbaar is. Een eventueel tekort kan aangevuld worden met het te verwachten overschot op het budget van 2023. Een precies bedrag van het overschot is nog niet bekend omdat er nog kosten geboekt worden in de laatste twee kwartalen van 2024.

Overleg gevoerd met

Intern:

Esther Giesberts, Teamleider Zorg & Participatie
Paul van Wersch, Juridisch adviseur

Extern:

Beleidsadviseurs van de betrokken gemeenten

Participatie

In Midden-Limburg werken de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren, Roerdalen, Leudal, Nederweert, Weert en Roermond samen bij de aanpak basisvaardigheden.

Communicatie

Het besluit wordt medegedeeld aan de Midden-Limburgse betrokken wethouders, ambtenaren en de samenwerkende uitvoeringspartijen van het taalnetwerk, bibliotheken en welzijnsorganisaties.

Planning

- Ambtelijk worden eind 2024 en gedurende 2025 onder regie van de projectleider de voorbereidingen getroffen voor de nieuwe programma-periode vanaf 1 januari 2026.
- Bij positief besluit zal ook de beleidsregel Non-formele educatie worden verlengd met 1 jaar. Gemeente Roermond is contactgemeente en neemt derhalve hierover het besluit. Het wijzigingsbesluit wordt op de daarvoor bestemde wijze gepubliceerd en verwerkt in de beleidsregel.
- De coördinatie op de aanpak basisvaardigheden wordt met een jaar verlengd.

Evaluatie

Evaluatie van de uitvoering zal tenminste jaarlijks plaats vinden. Aan het einde van de programmaperiode, en indien nodig tussentijds, worden de gemeenten geïnformeerd over de voortgang en opbrengst van deze aanpak.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid 2021-2024
- Bijlage 2: Kamerbrief 1 juli 2024 Verkenning aanpak basisvaardigheden volwassenen vanaf 2025